

ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО БЕСТСЕЛЕРА (“КЛЕОПАТРА ТА ФРАНКЕНШТЕЙН” КОКО МЕЛЛОРЗ, 2022)

Тетяна Потніцева

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,
пр. Гагаріна, 72, м. Дніпро, Україна, 49010
t.potnitseva@gmail.com*

Запропоновано аналіз сучасного варіанта жанру ромкома, презентованого в одному з останніх літературних бестселерів, романі Коко Меллорз “Клеопатра та Франкенштейн”. Встановлено, що успіх жанру ромкома у XXI столітті, (хоча його витоки у минулому, XX ст.), зумовлені певними векторами оновлення як проблематичного, так і поетологічного плану – всього того, що відповідає світовідчуттю людини сьогодні в її недовірі до дійсності і до самої себе. У сучасному варіанті, як виявлено, очевидною є дискусія, полеміка зі штампами жанру, що проєктується на романтичне (читай, ілюзорне) сприйняття реальності на тлі актуальних сучасних проблем – фемінізму, гендерних, сексуальних стосунків, наркозалежності, психологічних зривів, расових, етнічних та національних розбіжностей і нескінченної самотності людини в суспільстві і в світі.

Ключові слова: ромком, матриця жанру, броманс, вуманс, кліпова форма, іронічно/скептичний пафос, філософія недовіри.

Вступ. У фокусі дослідження феномен сучасного бестселера, який представлено популярним сьогодні і в кіно, і в літературі жанром ромкому – романтичної комедії, де здійснюється поєднання мелодрами з іронічно-гумористичним сприйняттям і відображенням дійсності та людини. Запропоновано аналіз одного з останніх літературних бестселерів, прем’єрний роман англо-американської письменниці Коко Меллорз (Coco Mellors) “Клеопатра та Франкенштейн” (“Cleopatra and Frankenstein”, 2022). Здійснено спробу намагання прояснити механізм та чинники створення бестселеру сьогодні, його нові ознаки – саме те, що турбує сучасних культурологів, мистецтвознавців та літературознавців. У численних статтях, рецензіях оглядах з цієї проблеми осмислюються жанрові витоки, причини затребуваності саме ромкому сьогодні в його особливій формі; виокремлено ті ознаки, які характерні для жанру вже в XIX столітті. Але непрояснених аспектів аналізу, які потребують розвідок, ще дуже багато. Одну з яких і пропонуємо у статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій за означеною проблемою доводить, що ми спостерігаємо тільки початок процесу осмислення матриці сучасного

бестселера, що зумовлено появою низки подібних художніх та фільмових творів, які набули надзвичайну популярність у читачів/глядачів та привернули особливу увагу дослідників.

З аналізу спеціальних робіт з теми, що пропонується [3; 5; 6; 7; 8], виявляється навіть проблема співвідношення бестселера з будь-яким жанром. Головною поетологічною ознакою цього феномена вбачають створення “аури буття”, а не конкретного конфлікту між людьми або внутрішнього конфлікту самої людини [2].

У статті усе ж таки простежено зв'язок роману, який аналізується, з певним жанром, що має свою історію у минулому, але трансформується у сучасному контексті, відповідаючи на його запити.

Методологією дослідження є принцип історико-літературного та компаративного інтермедіального аналізу – порівняння матриці бестселера в жанрі ромком у літературі та у кіномистецтві. Безумовно, важливим є метод “close reading” (глибоке, пильне прочитання тексту), який через поетологічні засоби дає змогу зрозуміти саму сутність цього феномену та його складові.

Результати та процес аналізу явища сучасного бестселера представлено нижче в аналізі роману “Клеопатра та Франкенштейн” – одного з останніх англомовних бестселерів, який було видано одночасно у Великій Британії та США у 2022 р. та вже перекладено декількома мовами.

Книга К. Меллорз відразу ж привернула увагу читачів та літературних критиків, які надають їй високі оцінки. Роман визначено як “великий дебют”, а письменниця – як “перший значний автор нового міленіуму” [9; 7]. У провідних виданнях – “The New York Times” та “The New Yorker” книгу Меллорз називають “елегантним та збудливим новим голосом” [9]. Успіх роману сприяв рішенню кінокомпанії Warner Bros and Brown Stone розпочати її екранізацію у форматі телесеріалу. За рівнем успішності “Клеопатру та Франкенштейна” ставлять в один ряд з відомими сучасними бестселерами 2017 та 2018 рр. – романами ірландської письменниці Саллі Руні (Sally Rooney), які мали надзвичайний успіх як телесеріали “Розмови з друзями” (“Conversations with Friends”) та “Нормальні люди” (“Normal People”).

І Саллі Руні, і Коко Меллорз втілюють сьогодні у своїй творчості той феномен бестселера, який є затребуваним суспільством. При всіх впливових і спокусливих компліментах цим письменницям, які комусь нагадують манеру Гемінгвея або Селінджера у ХХІ ст., що вони є теж “голосом покоління”, ці сучасні романи репрезентують іншу епоху та інший формат літературної творчості з комбінацією певних жанрових, поетологічних та смислових ознак, які і роблять їх твори бестселерами.

У чому ж розгадка бестселера ХХІ століття? Можна погодитись з поглядом багатьох дослідників, які стверджують, що певні критерії класичної естетики сьогодні розмиті й обмежені, замість чітких ознак жанру, естетичних принципів “культивується спонтанність, самовираження” [5], що породжує нові поняття. Насамперед – це поняття “аура твору”, що робить твір цілісним, навіть якщо він складається з фрагментів, так званих “кліпів” реальності. При всій такій, здавалось би, новизні твір все ж таки стає помітним, коли в ньому розкривається якась істина

про людину або він резонує з запитамі суспільства. Але погоджуємось і з судженням сучасного англійського письменника-постмодерніста Девіда Лоджа (David Lodge), для якого оцінка будь-якого художнього твору залежить від розуміння не тільки того, яке значення цей або інший твір має, а й від того, “як цей твір зроблено”, “як це все у ньому спрацьовує” (“What does literature do and how does it do it. And what ways does it use to do what it does”) [4, р. IX].

Парадоксально поняття бестселер часто-густо не співвідноситься з певним жанром, певною аудиторією, тому що така література може бути втілена у твір будь-якого жанру та тематики, адресованого як до елітарного, так і до масового читача/глядача. У нашому випадку роман Меллорз все ж таки збігається з тим жанром, який набуває особливої популярності з 2010-х рр., хоча початок його розвитку відносять до 30-х рр. ХХ століття [8]. Йдеться про ромком, романтичну комедію, різновид мелодрами, яка розрахована на романтично та іронічно-скептично налаштованого читача або глядача. У поєднанні романтичної ідеї та гумористичного сюжету в ромкомі і створюється “*aura*” сучасного життя, де все не так передбачуване, як здається. Вже в оцінках сучасної кінострічки – “Романтична комедія” (“*Romantic Comedy*”, 2019, реж. Е. Сенкі), яка самою своєю назвою затверджує належність до цього жанру, критики побачили помітне відштовхування від знайомої з книг і літератури ХХ століття матриці жанру; проте, на їхню думку, сучасний ромком йде нижче поверхні улюбленого жанру, розпочинаючи з вихідної позиції, щоб краще зрозуміти те, як ми сприймаємо кохання, відносини, романтичні стосунки саме сьогодні. У цьому судженні було своєрідне підбиття підсумків після появи гучного фільму-ромкому “*La-La-Lend*” (“*La-La-Lend*”, 2016, реж. Демьєн Шазелл). Як зауважує А. Вакуленко у відомому часописі Marie Claire, “*подібно до фенікса романтичні комедії зуміли відстояти своє право на існування та навіть відродитися кращими, ніж були раніше*” [1].

У фокусі уваги в сучасному варіанті ромкому – пари молодих людей, чії стосунки якоюсь мірою руйнують очікувані романтичні відносини. Є очевидна гра зі знайомими штампами сюжетів: знайомство – розлучення – нещасне кохання, бажання піти від коханого/коханої або з життя. Головною тенденцією, як здається, є розвінчання сюжетних стереотипів минулих ромкомів з їхньою сталою міфологією та обов’язковими щасливими закінченнями історії – все те, що було відомо ще з часів Ч. Діккенса як “*Cinderella story*” – історія про Попелюшку, яку доля винагороджує за страждання щасливим одруженням з “*принцом*”. Очевидною у сучасному жанрі романтичної комедії є перевага в спробі зрозуміти мотиви й поведінку особливо жіночої натури, через історію якої доводиться думка як про непередбачуваність буття, так і своїх власних почуттів та бажань. Ця концентрація уваги на образі дівчини/ жінки помітна практично у багатьох літературних творах, кінострічках перших десятиліть двадцять першого століття, які співвідносяться з жанром ромком – “Дівчина, яка підірвала повітряні замки” (2009), “Дівчина з татуїровкою дракону” (2011) Стіга Ларссона, дівчинки з романів автора сучасних бестселерів Руні та інших. Сюди належить і український ромком – “Сусідка” (2022 р., реж. Наталія Пасеницька), із Ксенією Мішиною у головній ролі. Сценарій – української письменниці Ірени Карпи, авторки літературних бестселерів саундтрека у виконанні Monatika. У цьому ряду

помітна кінострічка 2022 р. “Кохання як бестселер” (*“Book of Love”*, реж. Аналейне Каль-и-Майор, Мексика, Велика Британія) – буквально керівництво до того, як писати ромком-бестселер. Тут розповідається про те, як нудний роман одного британського письменника перетворився на твір, який як вибухом вразив читачів. І все це завдяки тому, що його переписала одна дівчина, відчувши інтереси та виклики сучасної аудиторії, яка не задовольняється тепер зануренням до глибин психології людини, тим більш не вражається казковими поворотами до щастя. Сучасник потребує адекватного розуміння того, який він є насправді у зовнішньому світі – зі всіма його захопленнями, негарздами, непорозуміннями і неочікуваними результатами пошуків свого шляху. Цей сучасник вже звик до швидкоплинності ефектного кадру/епізоду, що збігається, на жаль, зі сформованою сучасним життям кліповою свідомістю його сприйняття та відтворення. Безумовно, згадуємо гучну прем'єру нового ромкому липня 2023 р., фільм “Барбі” (реж. Грета Гервіг), де об'єктом уваги є також жіноча натура, не романтичні відносини з чоловіками, а власний душевний розвиток, власні мета й амбіції, відмова від ілюзорного (лялькового, у випадку з Барбі) життя, феміністичні ідеали з перевагою матриархату над патріархатом.

У Меллорз це “ілюзорне життя” пов'язане з життям великого міста – Нью-Йорка, його серцевини – Манхеттена зі всіма ознаками сучасного існування молоді – сексом, наркозалежністю, марнославством та амбіційністю у переміщенні по соціальних сходинках, проблемами расових і гендерних стосунків. У цілому – з усіма цими деталями, які, “як пінцетом схоплюють саму сутність речей” [2] і підкреслюють те, що є невиразним у спілкуванні людей, в їх обміні самими делікатними почуттями. Тут є і віддзеркалення сучасних проблем і сучасного стану американського мультикультурного суспільства, де відчувається особливість кожного у різнокольоровій “*salad bowl*”, відчуття навіть нетотожності британця в Америці зі своїм менталітетом та мовним акцентом. Саме таким прибульцем з Великої Британії і є Клео, чий акцент у вимові слів відразу ж вловлює Френк. Саме про це співав відомий англійський співак Стінг у хіті 1989 р. “*Englishman in New York*” (“...*you can hear it in my accent when I tell – I'm an Englishman in New York*”). Серед героїв є представники і афро-американців (зведена сестра Френка Зу), і перуанець Сантьяго, і єврейка Елеонор, і скандинав Андерс, і навіть слов'янин, поляк Квентін. Такою є реальність американського суспільства, де при всій національній толерантності не забувають, хто є хто. Ще однією складовою цієї загальної картини життя є феміністичні та гомосексуальні рухи, без яких це життя, особливо в Нью-Йорку, уявити не можна. Авторка не обманює очікувань читачів. Більш того, вона підтримує гостроту сприйняття всього цього через акцентування сексуального буття з епатажною порнографічною відвертістю, що теж є очікуваним і бажаним для сучасного читача.

Роман Коко Меллорз – одна з найвиразніших презентацій явища і ромкому і його різновиду *Bromance* – форми втілення, за думкою літературознавців початку XXI століття, ідеї відкритості західного суспільства. Адже в ньому йдеться про те, що стало помітним, – особливі стосунки між чоловіками (Bro – “братан” – складова частина у понятті *Bromance*). Це вже не засвоєна тема гомосексуалізму, а гомосоціальні взаємовідносини, платонічна дружба між чоловіками, яка переважає сексуальне

тяжіння. Такі ж самі стосунки виникають і між жінками, які описують сучасні автори, Меллорз у їхньому числі, і що породжує нову жанрову дефініцію *Womance* (woman + Romance). У цьому різновиді жанру головним в історії є не щасливий шлюб наприкінці, а душевний саморозвиток героїні, яка намагається зрозуміти сутність своїх цілей та амбіцій. Чоловік у цьому процесі – лише приємний бонус, але ніяк не основна мета. “Шлюб не пропонувати” – так називається сучасний український роман у жанрі ромкому, написаний журналісткою, рекламисткою, викладачем Наталією Рекуненко (Н. Рекуненко. Шлюб не пропонувати, Дніпро: Ліра, 2021).

Обидва різновиди ромкому представлено в рецензованому романі, де створюється особлива мозаїка сюжетів, образів та сучасних проблем. Ця мозаїчність підкреслена самою динамічною, “кліповою” формою оповіді – фрагментами життя декількох героїв протягом року і одного місяця з грудня 2006 р. по січень 2008 р.

Історія зустрічі головних героїв трапляється напередодні Нового 2007 року, як і у Селінджера в “The Catcher in the Rye”, з очікуванням чуда. 20-річна Клео мріє про чудо, зустрічаючи і закохуючись з першою миті у 40-річного Френка. Це “чудо” здійснюється у наступному розділі – “Червень”, де розповідається про одруження наших героїв, саме про те, чим завжди закінчується романтична історія. Але тільки не в ромкомі. Очікуваний кінець стає початком історії відносин не лише цих, а й інших героїв, які оточують головних персонажів. Це початок історії кожного, хто буде зануреним у пошуки свого шляху до свого розуміння щастя і того, хто він є.

Алюзія на античну героїню Клеопатру і героя роману М. Шеллі Франкенштейна (вона виникає у самих героїв не один раз) у якійсь момент спрацьовує, і не тільки у пам’ятних деталях (наприклад, у різниці віку героїв, що збігається з різницею віку античної Клеопатри – 20 р. і Антонія – 40 р.), але й у чомусь принципово важливому, адже мова йде про сильних, самодостатніх людей, які жадають гармонії зі світом і з собою, перш за все, і які перетворюють не тільки іншого, а й себе. Створюють/перетворюють і одночасно руйнують: “*Клеопатра, природна руйнівниця людини*” (“*Cleopatra, original undoer of men*”) – відмічає Френк, а Клео своєю чергою додає, що “*Франкенштейн – творець монстрів*” (“*Frankenstein – creator of monsters*”) [9, р. 3]. Обидва будуть гратися з цим словом “undo” – знищити, зруйнувати.

Увесь шлях відносин між головними героями – це шлях тяжіння і відштовхування одного від іншого під впливом зміни відчуттів і бажань, які частіше не досягають взаємності, гармонії, і тому кожен буде перебувати у пошуках цієї гармонії, яку, як їм здається, вони знайдуть в іншому коханні (Френк), в розумінні себе як самодостатнього світу (Клеопатра). Все, що з ними трапляється, як це і характерно для сучасного ромкому, – провокує спростовування очікувань і самого жанру, і співвіднесення фікціональної історії з реальним життям. Усе набагато складніше, як, мабуть, і є в реальному житті, ауру якого відтворює автор з пронизливою точністю. Самий початок роману, до якого повертаєшся після прочитання – образна розгадка того, що надає картина першої зустрічі героїв у ліфті: “*Їх було тільки двоє, бік о бік, обличчям вперед, оскільки механізм стогнав при русі*” (*It was just two of them, side by side, facing forward as the mechanism groaned into motion* [9, р. 1]). А надалі, у день весілля, Френк спрогнозує, що має бути з ними: “*Коли найтемніша частина тебе зустріне найтемнішу частину*

мене, це створить світло” (*When the darkest part of you meets the darkest part of me, it creates light*) [9, р. 37]. З романтичного очікування новорічного чуда обидва і буквально (зі сходинок), і фігурально стрибають у... червень, день їхнього весілля. А надалі – в осінь, де будуть відчувати віддалення один від одного, постійне непорозуміння і нескінченну самотність, навіть коли перебувають поруч. Зміни романтичних настроїв відчутні з перших речень, у яких надано якоїсь мірою прагматичне розміркування про весільне плаття разом з роздумами про цноту, втрачену вже давно. Клео майже сама намагається зруйнувати перше романтичне уявлення про неї, відкриваючи якісь темні кольори своєї природи і намагаючись навмисно представити себе з найгіршої сторони. Так вона жартівливо, але мовби підтверджує припущення інших, що вона так швидко вийшла за Френка, тому що закінчувався термін її візи у США. Темна сторона кожного знаходить прояв у цей перший день подружнього життя. Клео з жахом помічає, що Френк йде до неї наприкінці святкового дня весілля в абсолютно сп’янілому стані. І ця вада його природи буде посилюватися надалі з відчуттям Френком розладу відношень із Клео.

Гумористичний скепсис роману (може, саме те, що і зробило його бестселером) у зіткненні романтичного і реального, ілюзії буття і самого буття, такого, яким воно є. Помітним є і навмисне акцентування антиромантизму оповіді у контрасті високого і зниженого до фізіології на межі з порнографією. Такою вже є перша сцена зустрічі Френка і Клео, де очевидними є нюанси романтичних відносин, що складаються через погляд, жест кожного, але все це трапляється на тлі розмови про секс у кожного, вагіну і розмір пеніса, як про щось дуже звичайне і характерне для спілкування майже незнайомих. Сексуальність з відвертою фізіологічністю супроводжує частину, де йдеться про весілля. На ньому присутні всі ті, хто мав з кожним, з Клео у тому ж разі, сексуальні стосунки. Всі про все знають і навіть роблять спробу саме тут їх відновити без частки збентеження. Автор мов би запевняє – це Нью-Йорк, це Манхеттен, це взагалі сучасне життя, де немає і не може бути обмежень почуттям і їхнім проявам. Такий собі Вавілон, один із варіантів якого було показано у гучній стрічці “Вавілон” (2022 р., реж. Дем’єн Шазелл з Бредом Піттом у головній ролі). Але чи є кожен частиною саме такого життя? Зустріч Клео і Френка змушує їх відчути себе не належними, вірніше, не бажаними до кінця належати до такого формату буття і спонукає розпочати пошуки себе іншого, відкриваючи крізь найтемнішу сторону сутності людини для себе новий світ. Як відзначить для Френка Клео: “*До того, як ти зможеш створити порядок, ти маєш зробити безладдя*” (“*But before you can create order, you have to take a mess*”) [9, р. 10]. Романтичні почуття починають спадати, танути з плином часу. І це підкреслено змінами пори року, означеними назвами розділів оповідання – “Червень”, коли сталося щасливе одруження, і надалі – “Ранній вересень”, “Пізній вересень” і так до кінця року, до згасання того, що спалахнуло напередодні Нового року. Знаки цього згасання помічає і самі Клео і Френк, і ті, хто їх оточує.

Крім пари Клео і Френка, є ті, хто виявляються у променях їхніх відносин. Це – анти-Клео Елеонор, саме та, хто є потрібною для Френка у своєму бажанні бути частиною нього, приймати його такого, який він є, нести йому спокій та умиротворення; перуанець Сантьяго, в образі якого розвивається тема расових

відносин; сестра Френка Зу, що переживає дуже складну динаміку почуттів й оцінок свого оточення на тлі психологічних ускладнень родинного життя; близький друг Клео Квентін, який від ревнощів деградує у пияцтві та наркотиках. Усі вони, особливо Елеонор, чий голос буде чутним (розповідь в останніх розділах від першої особи), презентують сучасний засіб нарації, де домінує спонтанність самовираження, що надає різноманітну характеристику типу впізнаної людини сьогодення з її расовими, соціальними і моральними проблемами. І тому кожна окрема історія – це і значуща частина цілого, і самодостатній нарис актуальних проблем сучасності. Зокрема, проблема гомосексуалізму особливо гостро поставлена у фрагменті, де йдеться про Квентіна, у минулому коханця Клео, який “змінив орієнтацію”. Одруження Клео пробуджує спочатку ревності, навіть гіркі сльози, а потім – “світ” – розуміння того, що він інший – “*Все, що трапилось, не вкратило моєї ідентичності*” (“*Things don't steal my identity*”) [9, р. 40]. Афро-африканська зведена сестра, яка знає, що “*білі жінки не дуже люблять її*” (“*white women do not like me much*”) [9, р. 88], переймається новим почуттям жіночої дружби, взаємного розуміння з тою, хто для неї спершу був тільки об’єктом роздратування. Її відносини з Клео, як вона сама зазначає, відкривають “*деяку приховану частину її..., правду, яку вона завжди відчувала, але ніколи її не артикулювала*” (“*some hidden part of herself ... a truth she had always felt but never articulated*”) [9, р. 88]. І ці нові відношення між жінками (тут і буде ознака того, що визначають як рису *Womanance*) руйнує те, до чого залучає її сучасне життя великого міста – розкутість і розбещеність у сексуальних стосунках, зосередженість на сексі, наркотиках. А головне, робить її не одинокою, більше “*з кимось поруч у дірці*” (“*no longer alone in the hole*”) [9, р. 90] у порівнянні з Клео і Френком, які, за її відчуттями, опинились на одинці з собою. Самотність – це те, від чого страждають практично усі. І не всім вдається знайти того, хто заповнить простір ізолюваності при всьому, на перший погляд, бурхливому нью-йоркському житті. У кожного – своя історія, яка привела до такого стану. Частіше це негаразди у родині, егоїзм як батьків, так і дітей. Найяскравіше це представлено у сцені зустрічі Клео зі своїм батьком і мачухою у Нью-Йорку, яким в принципі байдуже, як вона живе. І навіть сама новина про її одруження була сприйнята без особливої уваги та ентузіазму, що помічає Френк і, роздратований цим, він вчиняє скандал, який напевно, положить кінець будь-яким їхнім подальшим стосункам. Всі осінні місяці короткого подружнього життя Клео і Френка є красномовним тлом згасання їхніх почуттів до кульмінаційної символістської крапки – сцени випадкового знищення домашнього улюбленця у “*дірці*” (*hole*) туалету, але вона буде поштовхом до того, що сприяє появі “світу”, щось нового, що допоможе знайти нові шляхи до життя. Голос 37-річної Елеонор вступає до оповідання як сповідь про те, що народжується між нею і Френком з її спостережень за ним і за його життям з Клео. Саме вона при всій депресії свого боса розглядила в ньому “*начебто електричну енергію*” (“*a sort of electric energy*”) [9, р. 125] і той магнетизм, який вона не була в силах відторгнути. Це почуття змінило її стан тієї ж самотності, як у всіх. Френк і виявився для неї тим рятівником – “світом”, як і вона для нього.

Загалом (і тут можна погодитися з літературними критиками і рецензентами), цей роман про те, як кохання і коханці легко стають незрозумілими один одному, як

романтичні проблеми впливають на друзів і родину. Тема, як здається, актуальна у будь-які часи, але тут вона створена арсеналом засобів, наративними і смисловими зворотами, що резонують з викликами і потребами сучасності, тому і перетворюють роман у бестселер, який стає помітним явищем культури нашого часу.

Висновки. Аналіз одного з останніх літературних бестселерів – роману К. Меллорз “Клеопатра та Франкенштейн” (2022) переконує в наявності певних ознак феномена, який сьогодні має надзвичайний успіх не лише у форматі словесної творчості, а й у візуальних формах мистецтва. Йдеться про жанр ромкому, відомого ще на початку ХХ століття, популярність якого наростає з 10-х років ХХІ століття. Його успіх у сучасному контексті зумовлений певними векторами оновлення як проблематичного так і поетологічного плану – всього того, що відповідає світовідчуттю людини сьогодні в її недовірі до дійсності і до самої себе. Це і визначає помітний іронічний/скептичний пафос оповідання, який спростовує багато чого з очікувань прихильників традиційного жанру ромкому. Майже навмисним є акцентування вразливих гарячих тем, що тримають читача в напрузі (адже “Some like it hot”, за назвою відомого фільму 1959 р.), і їхнє миттєве розчинення в іншому, що стосується екзистенційних проблем буття. У сучасному варіанті очевидною є дискусія, полеміка зі штампами жанру, що проєктується на романтичне (читай, ілюзорне) сприйняття реальності на тлі актуальних сучасних проблем – фемінізму, гендерних, сексуальних стосунків, наркозалежності, психологічних зривів, расових, етнічних та національних розбіжностей і нескінченної самотності людини в суспільстві і в світі.

З очікуваннями сучасного читача/глядача збігається і бажана динамічна, кліпова форма презентації дійсності та людини, завдяки чому створюється “аура” світу, такого, якого його і знають насправді, де ілюзія про нього руйнується у зіткненні з дійсністю. Все це вимушує героя (частіше героїню) бути у повсякденному пошуку себе, свого шляху до щастя. Але чи є воно і яке воно сьогодні, – на всі ці питання автор намагається відповісти, але знов таки з невпевненістю у своїх роздумах, які можуть бути все тими ж ілюзіями про світ і про людину.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вакулєнко А. Ковток кохання: як кіножанру 1990-х “ромком” вдалося повстати з попелу. *Marie Claire*, 2022. URL: <https://www.mariaclaire.ua/uk/lifestyle/kovtok-khohannja-yak-kinozhanru-1990-h-romkom-vdalosya-povstati-z-popely>.
2. Крюков Д. В. 2011. Аура как подкупающая сила литературного бестселера URL: <https://www.books.google.com.ua>.
3. Barrantiklein A. Book Riot. 2023. URL: <https://www.bookriot.com/what-is-a-romcom>.
4. Dubey A. Sally Rooney. 2022. URL: <https://www.britannica.com/biography/Sally-Rooney>.
5. Johnson B. The Art of the Romantic Comedy. 2012 URL: <http://www.storyispromise.com/wromance.htm>
6. Kuhn A., Guy W. Romantic comedy (romcom). *Oxford Dictionary of Film Studies*. Oxford : Oxford University Press, 2020. URL: <http://www.oxfordreference.com/display/10/1093/acref/9777801988320966.001.0001>.
7. Lodge D. Consciousness and the Novel. Connected Essays. London: Vintage, Penguin, Random House, 2018. 320 p.

8. Loska K. Romcom. *Encyklopedia kina*. Red. T. Lubelski. Krakow, 2003. URL: <https://www.tezeusz.pl/encyklopedia-kina-tadeusz-lubelski-red>.
9. Mellors C. Cleopatra and Frankenstein. London : 4 th Estate, 2022. 370 p.
10. Schwartz D. How to determine whether a movie is or isn't a rom-com. *Entertainment*. February, 2019. URL: <http://www.ew.com/movies/2019/02106/what-is-a-rom-com>.
11. Sykes P. Cleopatra and Frankenstein. 2023. URL: <https://www.theathlonebookshop.com>.

REFERENCES

1. Vakulenko A. Kovtok kokhannja: jak kinozhanru 1990-h “romkom” vdalosia povstaty z popelu [A sip of love: how the cinema genre of 1990-s “romcom” managed to rise from the ashes]. 2022. URL: <https://www.mariaclaire.ua/uk/lifestyle/kovtok-khohannja-yak-kinozhanru-1990-h-romkom-vdalosya-povstati-z-popely>.
2. Kriukov D.V. Aura kak podkupayashchaya sila literaturnogo bestsellera [Aura as the captivating power of a literary bestseller]. 2011. URL: <https://www.books.google.com.ua>.
3. Barrantiklein A. Book Riot. 2023. URL: <https://www.bookriot.com/what-is-a-romcom>.
4. Dubey A. Sally Rooney. 2022. URL: <https://www.britannica.com/biography/Sally-Rooney>.
5. Johnson B. The Art of the Romantic Comedy. 2012 URL: <http://www.storyispromise.com/wromance.htm>
6. Kuhn A., Guy W. Romantic comedy (romcom). *Oxford Dictionary of Film Studies*. Oxford : Oxford University Press, 2020. URL: <http://www.oxfordreference.com/display/10/1093/acref/9777801988320966.001.0001>.
7. Lodge D. Consciousness and the Novel. Connected Essays. London : Vintage, Penguin, Random House, 2018. 320 p.
8. Loska K. Romcom. *Encyklopedia kina*. Red. T. Lubelski. Krakow, 2003. URL: <https://www.tezeusz.pl/encyklopedia-kina-tadeusz-lubelski-red>.
9. Mellors C. Cleopatra and Frankenstein. London: 4 th Estate, 2022. 370 p.
10. Schwartz D. How to determine whether a movie is or isn't a rom-com. *Entertainment*. February, 2019. URL: <http://www.ew.com/movies/2019/02106/what-is-a-rom-com>.
11. Sykes P. Cleopatra and Frankenstein. 2023. URL: <https://www.theathlonebookshop.com>.

Стаття надійшла до редколегії 28.10.2023

Прийнята до друку 08.11.2023

**PHENOMENON OF THE MODERN BESTSELLER
("CLEOPATRA AND FRANKENSTEIN"
BY COCO MELLORS, 2022)**

Tetiana Potnitseva

*Dnipro Oles Honchar National University,
72 Gagarin av., Dnipro, Ukraine, 49010
t.potnitseva@gmail.com*

The article focuses on the analysis of the modern variant of rom-com genre which is presented in one of the latest literature bestsellers, the novel by Coco Mellors "Cleopatra and Frankenstein", 2022.

The success of the rom-com genre in the 21st century, although its sources are in the past, in the 20th century, is due, as the research convinces, to certain vectors of innovation of the problematic as well as poetological plans, – all that responds to the world perception of modern people in their mistrust in reality and in themselves. The new variant of rom-com makes obvious its polemics, opposition to the genre stereotypes in its projection of the topical problems of modern life – feminism, gender, sexual relations, drug addiction, psychological breakdowns, racial, ethnic and national divergences, and the endless loneliness of a human being in the society and the world.

The desired clip form of the presentation of reality and a human in it coincides with the expectations of the modern reader/viewer due to which an aura of the world in the form it is known in reality is created. This is the authentic world where the illusion about it is always ruined in the confrontation with reality. All that makes a hero (more often a heroine) be in a constant search of oneself and one's own way to happiness. However, the problem concerns the very understanding of this happiness in reality. The writer tries to answer these questions but again with the typical for the new rom-com uncertainty in his thoughts which may be only illusions about the world and humans in it.

Key words: rom-com, genre matrix, Bromance, Womance, clip form, ironic/ skeptical pathos, philosophy of mistrust.